

FOLKEKIRKENS
MELLEMKIRKELIGE RÅD

Folkekirken mellemkirkelige Råd

Årsberetning 2020

Et år i corona-krisens tegn

2020 – et år i corona-krisens tegn

Oikumene, som ordet økumeni kommer af, betyder 'den beboede verden'. Hele verden blev i 2020 ramt af den samme Corona-virus. Ikke alle er blevet ramt lige hårdt, men vi er alle fælles om den udfordring, det er at forholde os til corona-krisen. Alt og alle er i 2020 blevet påvirket af corona-krisen, og det gælder naturligvis også det mellemkirkelige arbejde, som Folkekirkens Mellemkirkelige Råd er engageret i.

Mange internationale møder er blevet aflyst. Det gælder bl.a. Kirkernes Verdensråds centralkomitémøde og Det lutherske Verdensforbunds rådsmøde. Vi skulle i København have været vært for et "Governing Board"-møde i Konferencen af Europæiske Kirker, hvor Jørgen Skov Sørensen er blevet valgt som generalsekretær, men også det måtte vi aflyse. På samme måde har vi måttet aflyse møder, konferencer og kurser her i Danmark. Mellemkirkeligt Råds aktiviteter er blevet decimeret, men de grundlæggende funktioner og de vigtigste kontakter er heldigvis blevet videreført.

Når vi ikke har kunnet mødes fysisk, har det imidlertid vist sig, at vi har kunnet erstatte traditionelle møder med virtuelle mødeformer. To af årets møder i Det mellemkirkelige Råd har vi gennemført som virtuelle møder, og på samme måde har det været muligt at afholde en række arbejdsgruppemøder både i Danmark og internationalt. Også konferencer er blevet omlagt og gennemført virtuelt, og i nogle tilfælde med flere deltagere end, hvad der ellers kunne forventes. Det gælder fx det engelske symposium i anledning af 25-års jubilæet for Porvoo-fællesskabet og den konference om kirkefællesskab, som Konferencen af Europæiske Kirker arrangerede.

Både Kirkernes Verdensråd og Det lutherske Verdensforbund har gennemført en række virtuelle tematiske webinarer med bred deltagelse, ligesom Folkekirkens Migrantsamarbejde har udviklet et webinar-format med god deltagelse. Der er også blevet udviklet digitale mødetraditioner på sekretariatsniveau og på nordisk plan. Et andet eksempel er KEKs arbejdsgruppe om "Mission og ekklesiologi". Arbejdet i gruppen skulle være påbegyndt i foråret med et fysisk møde, men i stedet mødtes gruppen ni gange inden sommerferien i en serie digitale arbejdsgruppemøder og kom på denne måde meget længere end den ellers ville have nået.

Skønt corona-krisen har lagt mange hindringer i vejen for arbejdet, har den også skubbet os hurtigere ind i en digital udvikling, som vi under alle omstændigheder skulle i gang med. I lyset af klimakrisen og den økonomiske tilbagegang, som mange kirker oplever, må vi overveje bæredygtigheden af de traditionelt mange rejser og fysiske møder i mellemkirkelig sammenhæng. Fysiske møder, ansigt til ansigt, er naturligvis fortsat vigtige, men spørgsmålet er, om nogle af disse fysiske møder og dertil hørende rejser kunne erstattes af digitale møder, uden at kvaliteten i arbejdet mindskes.

At mødes og arbejde virtuelt – som et supplement til fysiske møder – kræver øvelse og disciplin. Det er en faglighed, som må udvikles, lige som andre fagligheder. I stadig forfinede udgaver vil de nye arbejdsformer, vi nu har de første erfaringer med, også efter krisen videreføres til gavn for det mellemkirkelige arbejde. Efter corona-krisen er overstået, vil klima-krisen atter rejse sig som vores generations største udfordring som på tilsvarende vis kræver ændret adfærd.

Under corona-krisen er det forskelligt, hvor meget de økumeniske organisationer formår at reorganisere sig. En del organisationer har tilpasset sig den nye virkelighed og har gjort det muligt at tage beslutninger online, som man ikke tidligere har villet tage. Andre organisationer har vanskeligt ved at operere agilt. Eksempelvis har Kirkernes Verdensråd udskudt ansættelsen af en ny generalsekretær, indtil hele centralkomiteen har mulighed for at samles fysisk.

I MKR-sekretariatet har man foretaget mange og hurtige omstillinger i arbejdsformer, og gjort det på en sådan måde, at sekretariatets arbejde har kunnet fortsætte uden større problemer. Når vi kommer på den anden side af corona-krisen må vi i Rådet foretage en grundig efterbehandling af, hvad vi på godt og ondt har lært med henblik på de fremtidige prioriteringer og arbejdsformer, både nationalt og internationalt.

Internationalt

Det lutherske Verdensforbund

Det lutherske Verdensforbund (LVF), dannet i 1947, har 148 medlemskirker i 99 lande. Medlemskirkerne har tilsammen over 77 mio. medlemmer. Folkekirken er et af de stiftende medlemmer.

Strukturelt har LVF bestået af tre hoveddepartementer, der arbejder med teologi, udvikling samt nød- og katastrofehjælp til verdens udsatte. I forbindelse med implementering af ny strategi blev strukturen ændret lidt, men arbejdsgrænene ændres ikke meget. Således er både teologi, økumenisk og interreligiøs dialog samt udviklings- og nødhjælpsarbejde blandt verdens udsatte fortsat kerneaktiviteter. Strategien dækker arbejdet i perioden 2019-2024 og har titlen 'With Passion for the Church and for the World'. Hovedprioriteterne i strategien handler om at støtte medlemskirkernes tilstedeværelse og levende vidnesbyrd i verden samt at fremme menneskets værdighed, retfærdighed og fred. Det bindes sammen af overskriften 'At leve og arbejde sammen som kirkefællesskab'. Henrik Stubkjær, Viborgs biskop, er centralt placeret, som medlem af LVFs råd, formand for World Service komiteen og medlem af LVFs eksekutivkomité.

I regi af LVF har de nordiske folkekirker et fælles projekt, *Kirker under forandring (Churches in Times of Change)*, som har til mål at sætte fokus på centrale udfordringer, som kirkerne står i, ved på tværs af lutherske kirker at bringe eksisterende viden i spil mhp. konkret kirkeudvikling. Dette sker i erkendelse af, at mange af de historiske kirker i Vesten står med sammenlignelige udfordringer. Kirkerne ønsker, at projektet løber frem til og giver kvalificeret input til LVFs næste generalforsamling i 2023. Prof. Harald Hegstad fra Den norske kirke leder projektet, og man har som pilotprojekt valgt temaet *dåb*.

En del af LVF's aktiviteter er i 2020 blevet udskudt eller gennemført online, og LVF har bl.a. haft rigtig god tilslutning til en række webinarer om bl.a. luthersk identitet, der på denne måde kommer i kontakt med langt flere, end der normalt kan deltage i fysiske møder.

LVF har søsat projektet Covid-19 Rapid Response Fund til bekæmpelse af corona blandt verdens fattige. I første fase er der uddelt støtte til 65 kirkeprojekter i 40 lande, som primært handler om uddeling af værne- og hygiejnemidler (se foto), oplysningskampagner, og for kirkers vedkommende hjælp til at flytte gudstjenester og kirkeaktiviteter online for at bekæmpe smittespredning. Folkekirkemenighedens indsamling til Det mellemkirkelige Råd går i 2020 og 2021 ubeskåret til dette arbejde.

LVF planlægger sammen med Vatikanet en markering i Rom af 500-året for Worms-ediktet til

juni 2021, hvor man ligeledes i fællesskab vil se frem mod 500-året for Den augsburgske bekendelse i 2030.

I juni måned 2021 skal LVF vælge ny generalsekretær, da den nuværende generalsekretær Martin Junge fra-træder sin stilling ultimo oktober 2021. LVF holder endvidere efter invitation fra Folkekirken sit councilmøde i Viborg, sommeren 2022.

LVF-følgegruppen	Hanna Broadbridge (formand), Henrik Stubkjær, Anne Birgitte Reiter, Ulla Morre Bidstrup og Jørgen Thomsen
Formand for LVF World Service komité, råds- og eksekutivkomité-medlem	Henrik Stubkjær
Medlem af LVF Theological Education and Formation Strategic Advisory Group	Ulla Morre Bidstrup
Koordinator vedr. projekt Churches in Times of Change	Søren Abildgaard, Jonas Jørgensen
Sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk

Kirkernes Verdensråd (KV)

Kirkernes Verdensråd (KV) blev dannet i 1948, har ca. 350 medlemskirker fra mere end 110 lande, og medlemskirkernes repræsentanter sammenlagt over 500 mio. kristne. Folkekirken er et af de stiftende medlemmer.

KV forsøger at skabe et mere bæredygtigt programarbejde for de kommende år og prøver også at skabe rum for, at flere drøftelser og beslutninger kan foretages online, hvilket på sigt vil kræve justeringer af vedtægter, som skal drøftes af det globale fællesskab.

Man følger KV's økonomi for 2020 tæt og i dialog med partnere og donorer. For 2021 har man foretaget en mindre budgetreduktion for at imødegå forskellige risici, og eksekutivkomitéen har udtrykt tillid til den fremlagte finansielle planlægning.

KV har i nogen tid arbejdet med økumenisk diakoni, og som følge af pandemien er fællesskabet i gang med at udarbejde en undersøgelse over medlemskirkernes respons på covid-19.

Der er truffet beslutning om at oprette et nyt programarbejde fra 2021 til bekæmpelse af racisme. Det vil være et flerfacetteret arbejde, idet der globalt er mange udfordringer, fx racisme og udfordringen fra bevægelser i USA der kæmper for et hvidt overherredømme, samt hindu-nationalisme i Indien og anti-semitisme i Europa og USA, Roma-undertrykkelse i Europa og dårlig behandling af oprindelige folk forskellige steder på kloden.

Pga. covid-19 har Kirkernes Verdensråd måtte udskyde sin generalforsamling fra sommeren 2021 til sensommeren 2022. Generalforsamlingens tema er "Christ's love moves the world to reconciliation and unity", og den skal afholdes i Karlsruhe, Tyskland.

Som de fleste andre kirkelige organisationer begræder også KV den omdannelse af Hagia Sofia i Istanbul fra museum til moské, der trådte i kraft den 24. juli 2020.

KV-følgegruppen	Thomas Horneman-Thielcke (formand), Niels Iver Juul, Sofie Petersen, Kirsten Auken, Maria Louise Munkholt Christensen, Hanne Wolfsberg, Jørgen Thomsen (Folkekirken Nødhjælp), Ole Lundegaard (Baptistkirken), Christian Al-sted (Metodistkirken), Jørgen Thaarup (Metodistkirken) og Mads Christoffersen (Danske Kirkers Råd).
Medlemmer af KV's centralkomité	Sofie Petersen og Kirsten Auken
Medlem af Faith and Order-kommissionen	Maria Louise Munkholt Christensen
Medlem af KV-arbejdsgruppen for oprindelige folk	Sofie Pedersen
Sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk

Europa

Konferencen for Europæiske Kirker (KEK)

Konferencen af Europæiske Kirker, KEK, er et fællesskab af 114 medlemskirker af både ortodoks, protestantisk og anglikansk tradition, som blev dannet i 1959 på Hotel Nyborg Strand i Danmark. Folkekirken har således også her været en del af fællesskabet fra begyndelsen.

Jørgen Skov Sørensen, tidl. sekretariatschef i Folkekirken mellemkirkelige Råd (se foto nedenfor), begyndte 1/1-2020 som ny generalsekretær for KEK, så størstedelen af hans tid som generalsekretær har indtil videre har været præget af covid-19.

KEK har sammen med en række andre organisationer forsøgt at påvirke EU's beslutning om at nedlægge arbejdsfunktionen "Special Envoy for the promotion of freedom of religion or belief outside the European

Union" – altså enheden for fremme af tros- og religionsfrihed. Senere har EU besluttet at forny arbejdsfunktionen. KEK har også sammen med andre organisationer påtalt den tyrkiske regerings beslutning vedrørende omdannelsen af Hagia Sofia fra museum til moské.

Jørgen Skov Sørensen har som generalsekretær talt for følgende tre pejlemærker for fremtidens KEK: ejerskab (ownership), sammenhængskraft (coherence) og synlighed (visibility). Det handler om større ejerskab for medlemskirkerne, bedre sammenhængskraft mellem ønsker og muligheder, dvs. at gøre mindre, men at gøre det bedre, samt endelig større synlighed omkring KEK, både i

medlemskirkerne og bredere i samfundet.

Det mellemkirkelige Råd planlægger sammen med KEK at tage del i den storstilede EU-konference 'Future of Europe', når dette igangsættes.

Europa-følgegruppen (arbejdet i KEK, CPCE og Porvoo)	Christian Roar Pedersen (formand), Rikke Juul, Peter Skov-Jakobsen, Anders Gadegaard, Christina Rygaard Kristiansen, Ulla Schmidt
Medlem i KEK's bestyrelse/ Governing Board	Anders Gadegaard
Medlemmer af KEK's arbejdsgrupper:	Ulrik Becker Nissen, Jonas Adelin Jørgensen, Sofie Larsen Kure
Sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk

Fællesskabet af Protestantiske Kirker i Europa (CPCE / Leuenberg kirkefællesskabet)

Kirkefællesskabet af reformatoriske kirker i Europa, forkortet CPCE efter sit engelske navn Communion of Protestant Churches in Europe, blev dannet i 1973. Fællesskabet består af 94 medlemskirker af luthersk, metodistisk, reformert og uneret tradition, hjemmehørende i over 30 lande med tilsammen omkring 50 mio. medlemmer. I år er også Den Islandske Folkekirke blevet medlem.

CPCE har fremlagt strategi for perioden 2020-2024, bundet op på beslutninger fra sidste generalforsamling samt med referencer til Leuenberg Konkordien som grunddokument for kirkefællesskabet. Strategien, der har titlen "Being church together, Aims 2020-2024, arbejder med tre overordnede målsætninger: 1) At de protestantiske kirker udbygger deres kirkefællesskab, 2) at de protestantiske kirker fremmer kirkeenhed, og 3) at de protestantiske kirker tjener samfundet. Det er en overskuelig og sammenhængende strategi, CPCE har præsenteret.

Fra Folkekirken er Jette Bendixen Rønkilde, som forsker i gudstjeneste og liturgi, blevet udpeget til at sidde i en nyoprettet studiegruppe under CPCE omkring nadver, og det samme er metodistpræst Jørgen Thaarup.

Medlem af CPCE's råd	Ulla Schmidt
Deltagere i CPCE's arbejdsgrupper	Teologi: Johanne Stubbe Teglbjerg Etik: Ulla Schmidt Migranter og kirkefællesskab: Mogens Mogensen Nadver: Jette Bendixen Rønkilde, Jørgen Thaarup.
Sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk

Porvoo-kirkefællesskabet

Porvoo Kirkefællesskabet er et kirkeligt og teologisk samarbejde mellem 15 anglikanske og lutherske medlemskirker i primært Nordeuropa og på de Britiske øer. Kirkefællesskabet blev dannet i 1996 ved kirkernes tilslutning til Porvoo Erklæringen.

Porvoo Kirkefællesskabet er et fuldt kirkeligt fællesskab, dvs. at medlemskirkerne er forenet i alter- og prædikestolsfællesskab. Derfor er der ofte en liturgisk ramme for konferencer og konsultationer, hvor man fejrer gudstjeneste og nadver sammen.

I 2020 har fællesskabet afholdt sin teologiske konference, der er flagskibet i samarbejdet. Den blev afholdt digitalt under overskriften 'A Vision for Communion'. I 2021 fejrer man 25-års jubilæum for samarbejdet, i Tammerfors, Finland.

Kirkefællesskabet ledes af to formænd (en luthersk og en anglikansk), to sekretærer (en luthersk og en anglikansk) og kontaktgruppen, bestående af et medlem fra hver medlemskirke, da Porvoo Kirkefællesskabet hverken har noget sekretariat eller ansat personale. Michael Jackson, ærkebiskop af Dublin, er anglikansk co-chair, og Matti Repo, biskop af Tammerfors, er luthersk co-chair. Ligeledes er Callan Slipper fra Church of England valgt som ny anglikansk co-secretary, og Thorsten Rørbæk fra Folkekirken valgt som ny luthersk co-secretary.

Medlem af Porvoo-kontaktgruppen og sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk
---	-----------------

Theobalt

Theobalt er et kirkeligt netværk og teologisk samarbejde i Østersøregionen der koordineres af Visby Stift på Gotland i Sverige. De deltagende parter er stifter, som geografisk er placeret i denne region, aktuelt fra 9 lande. Endvidere deltager repræsentanter fra de nationale kirkeråd. Netværket samler de tre store kirketraditioner i regionen, nemlig lutherske, katolske og ortodokse kirker. Kirkerne har fundet det magtpåliggende at forsætte gode relationer i et område, hvor geopolitiske forhold er udfordret.

Theobalt-netværket har planlagt konference i København den 11.-13. Maj 2020, men den er udsat til 2022. Fokus for konferencen er: "The air we breathe and the space we share – a question of reconciliation throughout Creation".

Stiftskontakter	Københavns Stift: Peter Skov-Jakobsen, Pia Nordin Christensen Roskilde Stift: Peter Fischer-Møller, Kristina Bay
National kontaktperson	Thorsten Rørbæk

Nationalt

Danske Kirkers Råd

MKR har sammen med Danske Kirkers Råd (DKR) udarbejdet en vejledning for organisering af trossamfund i Danmark. Vejledningen henvender sig til nye kirker, der etablerer sig i Danmark, fx migrantmenigheder, og giver en forenklet indføring i reglerne for uformaliserede hhv. anerkendte trossamfund i henhold til gældende lovgivning.

DKR har afholdt temadag om økumeni og diakoni med bred økumenisk opslutning og stor vilje til at tænke videre i fælles diakonale samarbejder.

Regeringens planlagte lovforslag om hhv. udenlandske donationer og tvangsoversættelse af prædikener har DKR reageret på med skarp kritik og drøftet med integrationsminister Mathias Tesfaye og kirkeminister Joy Mogensen.

Danske Kirkers Råd er i god dialog med kirkeminister Joy Mogensen om bl.a. grøn omstilling i kirkerne, og kirkeministeren gæstede DKR's årsmøde. Det lykkedes desuden at få bevilget 700.000 fra Folkekirkens Udviklingsfond til to projekter om hhv. Bæredygtighed på kirkegården og Grøn og Ung Kirke i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp.

DKR – medlem af Rådet	Peter Skov-Jakobsen og Christian Roar Pedersen
DKR's forretningsudvalg	Peter Fischer-Møller, Peter Skov-Jakobsen

Danske Kirkedage

Via en tillægsbevilling fra Fællesfonden på 1,6 mio. kr., dækkende 2020-2023, blev MKR fra 1.1.2020 hjemsted for en nyoprettet deltidsstilling som landssekretær for Danske Kirkedage. Denne stilling er oprettet for at råde bod på det tab, der erfaringsmæssigt sker fra det ene kirkedagsarrangement til det næste, hvor det er en lokalkomité, der hver gang må begynde med at opfinde hjulet, fordi der ikke er tilstrækkelig erfaringsopsamling og overdragelse af viden. Målet med den nyoprettede stilling er at sikre kontinuitet til gavn for hvert enkelt kirkedagsarrangement samt til udvidelse af menighedernes engagement i Danske Kirkedage.

Folkekirken har ved de seneste to afholdte kirkedagsarrangementer haft et ganske betydeligt økonomisk engagement på stiftsniveau i kirkedagene. Investeringen i et landssekretariat vil bl.a. bidrage til at tydeliggøre kirkedagenes folkekirkelige relevans. Landssekretæren vil bl.a. bruge kræfter på endnu bredere deltagelse fra folkekirkens menigheder.

Pr. 1.5.2020 blev Anne Mie Skak Johansen ansat som landssekretær. Birger Nygaard er i forbindelse med nyorganiseringen blevet medlem af Landskomitéen for Danske Kirkedage. Danske Kirkedages styringsdokumenter er i forbindelse med udvidelsen blevet tilpasset hertil.

Landskomité for Danske Kirkedage	Birger Nygaard
Landssekretær	Anne Mie Skak Johansen

Teologiske samtaler

Teologisk arbejdsgruppe

Den teologiske arbejdsgruppe følger den internationale teologiske debat samt behandler sager af teologisk relevans for Folkekirken. Arbejdet i 2020 har i særlig grad bestræbt sig på dialogen med Den katolske Kirke, ligesom arbejdsgruppen har fungeret som den folkekirkelige part i dialogmøderne.

Bilateral dialog mellem Metodistkirken i Danmark og Den danske Folkekirke

Den bilaterale samtale mellem Metodistkirken i Danmark og Den danske Folkekirke blev påbegyndt i 2012 og fortsætter stadig. Samtalerne er primært af teologisk dogmatisk karakter, men samtalegruppen har endvidere fundet det relevant at lære om hinandens kirkeordninger, historie og praksis, ligesom der inden for

begge kirkesamfund ses lignende udfordringer. Der foreligger en aftale fra 2018 om bekræftelse af kirkefællesskab, som både Metodistkirken og Folkekirken har godkendt. Det vil sige, at man bekræfter alter- og prædikestolsfællesskab mellem kirkerne, og, at man kan fejre nadver sammen.

Kirkerne har i tillæg til læresamtaler påbegyndt åbne fællesarrangementer lokalt mellem metodistiske og lutherske søstermenigheder i Danmark, i forbindelse med hvilke der afholdes gudstjenester med fælles nadverfejring, foredrag mv. På denne måde udmøntes og udfoldes det teologiske arbejde i konkret lokalt samarbejde menighederne imellem.

Bilateral dialog mellem Den katolske Kirke i Danmark og Den danske Folkekirke

Den bilaterale dialog mellem Den katolske kirke og Den danske Folkekirke påbegyndtes officielt i 2018, og man er enige om, at der med dialogen er skabt grundlag for en varig relation og mere permanent formaliseret dialog. Dialoggruppen behandler væsentlige temaer til en dybere gensidig forståelse af kirkernes teologi, ordninger og praksis. Selvom der er klare forskelle, er der tillige mange emner som ligger kirkerne fælles på sinde, ligesom der er fælles udfordringer at forholde sig til.

Samtalen har i år påbegyndt drøftelser over emnet embede. Senere vil drøftelserne også inddrage overvejelser over, hvad kirkens rolle er i det senmoderne samfund, hvor man både er massekirker og bekendelseskirker. Det er også et mål for samtalerne at identificere områder, hvor kirkerne allerede virker sammen, eller hvor man i fremtiden måske kan have fælles samarbejder.

Medlemmer af Teologisk Arbejdsgruppe	Peter Skov-Jakobsen (formand), Marianne Christiansen, Ole Buchardt Olesen, Peder Nørgaard-Høj, Birgitte Graakjær Hjort, Kurt E. Larsen, Bo K. Holm og Thomas Reinholdt Rasmussen.
Samtalegruppe mellem Metodistkirken og Folkekirken (delt formandskab)	Fra Metodistkirken: Christian Alsted (formand), Ole Birch, Jørgen Thaarup og Ove Sørensen. Fra Folkekirken: Henning Toft Bro (formand), Steffen Ravn Jørgensen, Bo K. Holm og Kurt E. Larsen
Samtalegruppe mellem Den katolske Kirke og Folkekirken (delt formandskab)	Fra Den katolske Kirke: Czeslaw Kozon, Jakob Egeris Thorsen, Kasper Baadsgaard-Jensen Fra Folkekirken: Den teologiske arbejdsgruppe
Sekretariatsansvarlig	Thorsten Rørbæk

Mission, trosfrihed og offentlighedsteologi

Mission

I forhold til MKRs internationale medlemskaber, så har den nye KEK-arbejdsgruppe om ekklesiologi og mission mødtes første gang april 2020, og det blev besluttet at fokus primært skal være på interkulturel ekklesiologi og kirkernes mission i Europa, men også offentlighedsteologi og evangelisation inddrages i arbejdet.

Nationalt har MKR indgået en aftale med Dansk Missionsråd om fremtidige samarbejdstemaer. Aftalen skal ses i lyset af at FKM nu er en integreret del af MKR. MKR har interesse i fortsat at være i kontakt med de forskellige missionselskaber omkring emner som modtagelse af tidligere udsendte i danske menigheder og tidsskriftet *Ny Mission*.

Endeligt har MKR bidraget til svar til Folketingets Kirkeudvalg angående mission i folkekirken.

Sekretariatsansvarlig	Jonas Jørgensen
------------------------------	-----------------

Trosfrihed – forfulgte kristne

I 2019 blev en ny tænketank for forfulgte kristne lanceret, og MKR deltager som ressourceperson i dette netværk. Tænketanken har i 2020 lanceret en hjemmeside, udført en national undersøgelse af danskeres syn på tros- og religionsfrihed, og udfærdiget et årsskrift. Materialerne kan ses på www.tffk.dk

Internationalt har MKR bidraget til NorFoRB-netværket - det nordiske netværk for tros- og religionsfrihed – i forhold til læringsmateriale om teologi og trosfrihed. Sammen med Kirkernes Verdensråd har MKR udfærdiget en ansøgning til tros- og religionsfrihedspuljen under Udenrigsministeriet. Håbet er at kunne bidrage til et tros- og religionsfrihedsprojekt i Syrien.

Endeligt er der udfærdiget hørings svar omkring lov om forbud mod modtagelse af donationer som påpeger, at loven er et indgreb i tros- og religionsfriheden.

Operativ arbejdsgruppe	Jonas A. Jørgensen, Filip Buff Pedersen og Birger Nygaard
Sekretariatsansvarlig	Jonas Jørgensen

Offentlighedsteologi

I januar 2020 afholdt MKR en høring på Christiansborg om offentlighedsteologi. På den velbesøgte høring blev hæftet om offentlighedsteologi "*Politik kommer ikke af ingenting*" præsenteret, og et panel af oplægsholdere og politikere præsenterede og diskuterede forholdet mellem kristendom og politik. Opbakningen til arrangementet viser, at der er en stigende offentlighedsteologisk interesse på tværs af kirkesamfund, men at der stadig er et stykke at gå i forhold til at få politikere til at forstå anliggendet.

I efteråret er der blevet planlagt en ny dansksproget antologi om offentlighedsteologi og afholdt flere webinarer om kristendom og samfund. Der er produceret et antal podcast om offentlighedsteologi, som er blevet anvendt i forbindelse med MKRs nyhedsbrev og på sociale medier.

Ad hoc arbejdsgruppen om Offentlighedsteologi	Ulla Morre Bistrup, Marianne Christiansen, Charlotte Dyremose, Niels Henrik Gregersen, Ulla Thorbjørn Hansen, Birgitte Stoklund Larsen, Ulrik Becker Nissen, Ingelise Pedersen, Morten Skrubbelt-rang, Thomas Bjerg Mikkelsen, Thomas Ploug, Birger Nygaard
Sekretariatsansvarlig	Jonas Jørgensen

Folkekirkens Migrantsamarbejde

Migrantsamarbejdet har til formål at arbejde for folkekirkens relationer til nydanske borgere af alle slags. Ud fra den præmis, at en folkekirke netop er for hele folket og ikke blot udvalgte grupper.

Det arbejdes der bl.a. på et mere overordnet plan: Gennem tilskyndelse til lovarbejde, der kan bidrage til, at folkekirkens formelle rammer tilpasses nye virkeligheder og fungerer inkluderende. Det er derfor dybt problematisk, at regeringen har besluttet at skrinlægge lovarbejdet, som MKR i flere år har arbejdet for. Og ikke nok med det: I stedet prioriteres et lovarbejde med tvangsoversættelse af alle prædikener, der ikke holdes på dansk. Et sådant lovkrav vil netop virke segregerende og modvirke sund og harmonisk integration i den integrationsdynamo, som kirkerne potentielt er. MKR er meget opmærksom på denne situation og er aktivt i dialog med politikere, der ikke altid har forudsætninger for at forstå de mange utilsigtede konsekvenser af ofte symbolpolitisk ny lovgivning.

2020 har været fyldt med udfordringer for alle - men særligt migranter. Mange tværkulturelle projekter måtte sættes på pause eller lukkes helt. Men 2020 viste også en fantastisk side af kirken og dens sammenhængskraft. Digitalisering af gudstjenester og sprogundervisning, diakonale initiativer og mange flere nye måder at være sammen om sin tro på. Det har Folkekirkens Migrantsamarbejde netværket bidraget til og koordineret omkring.

Selvom coronakrisen har skabt begrænsninger i arbejdet, så er der også opstået nye åbninger. Vi er blevet bedre til at bruge online platforme og er derfor kommet i tættere relation til migrantmenigheder, som også før corona har været vant til at operere online. Coronakrisen har desuden givet os en vigtig rolle som formidler af corona-relaterede budskaber fra de danske myndigheder. Vi har løbende videreformidlet regler for trossamfund og sundhedsbudskaber til over 100 migrantpræster.

I september blev der afholdt temadag for migrantledere med fokus på samarbejde om det at være kirke i Danmark. Manglende kendskab til hinanden og manglende viden om dansk kirke og samfund var et af de punkter, som blev identificeret, og det vil blive taget op i en kommende webinarække og konference for migrantpræster.

Gennem hele sensommeren har Migrantsamarbejdet været på digitale besøg i de områder i Danmark, hvor folkekirken blot er én af flere minoriteter og har i den forbindelse sammen med Folkekirke & Religionsmøde afholdt webinarer og en "fysisk" temadag under titlen "Folkekirken som minoritet" (se foto). Samarbejdet med Folkekirke & Religionsmøde har fungeret godt og har potentiale til at blive udviklet yderligere.

Et landsdækkende provstisamarbejde er efter

flere års forberedelse blevet godkendt i Kirkeministeriet. Migrantsamarbejdet har haft en understøttende rolle i udviklingen af samarbejdet og bistår i tilrettelæggelsen af indsatsen. Der er pt. 8 provstier, som er medlemmer. Samarbejdet har fokus på den persiske og arabiske sproggruppe. For den persiske sproggruppe ansættes der primo 2021 en landskoordinator. På det arabiske område er der foretaget udredning og strategisk udvikling, så arbejdet kan udrulles i 2021.

Strategien for migrantarbejdet i Københavns Stift har expats og internationale studerende som en primær målgruppe, hvor engelsk er fællessproget. I forlængelse af det har vi haft fokus på udvikling af strategi for engelsksproget kommunikation i folkekirken.

Det løbende arbejde med at støtte stifter, provstier, sogne og organisationer har fortsat højt fokus. Netværket af ressourcepersoner i migrantarbejdet i stifterne er det primære netværk. Men der arbejdes også med strategisk udvikling mere lokalt, eksempelvis udredning om mulighed for at få en arabisk præst til Nørrebro Provsti, strategisk udvikling af et sognesamarbejde i Hvidovre, og udvikling af strategi for Roskilde Stift. Desuden er der udsendt statistikker med oversigt over den lokale indvandrerbefolkning til alle landets sogne.

Folkekirken har søgt om optagelse som medlem af paraplyorganisationen Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME). Vi har allerede fået fuld adgang til netværk og ressourcer og forventer formel godkendelse af optagelsen i 2021.

Arbejdsgruppen for Folkekirkens Migrantsamarbejde	Niels Nymann Eriksen (formand), Birgitte Rosager Møldrup, Michael Rønne Rasmussen, Anne Reiter, Clement Dachet, Per Vibskov
Ressourcepersoner	Birthe Munck-Fairwood, Naser Rezaeih, Clement Dachet, Mogens Kjær, m.fl.
Projektansvarlig	Søren Dalsgaard
Projektleder	Anne Katrine Ebbesen

Sekretariat – administrativt

Den bratte corona-nedlukning i marts nødvendiggjorde hurtig omstilling til virtuelle samarbejdsformer. Teknisk set var sekretariatet allerede omstillet hertil, hvilket betød, at mange sekretariatsfunktioner kunne videreføres uden nævneværdigt driftstab. Men - som for alle andre - har det været en udfordring uden varsel at skulle lære at fungere virtuelt i de mange forskellige team-konstellationer, MKR befinder sig i, og på sigt at bevare fokus på opgaver, planer og udvikling. I løbet af sommeren gennemgik sekretariatet derfor et læringsforløb om projektorganisering, der i efteråret blev fulgt op med læring i brug af elektroniske planlægnings- og samarbejdsværktøjer. På kort sigt har dette krævet vilje og indsats fra alle medarbejdere. På lang sigt vil denne omstilling og læring kunne være en væsentlig gevinst for arbejdet i

MKR har derimod ikke iværksat nye tiltag, der skønnes uoverskuelige at gennemføre så længe pandemien dominerer. Regnskabsmæssigt medfører dette en række ikke-afholdte udgifter i 2020, mest markant i migrantsamarbejdet og herudover jævnt fordelt på nationale og internationale arbejdsområder. Kun en del heraf kan dog regnes som en besparelse, idet en del møder er blevet udsat til afholdelse i 2021 og 2022. Mht. migrantarbejdet planlægges så hurtigt som muligt at skrue aktivitetsniveauet det mere op for at indhente det tabte. Derfor afsættes en del af tiloversblevne midler til merudgifter i 2021 og efterfølgende år. Rådet har desuden besluttet af afsætte kr. 300.000 heraf til brug for et fokus på *Næste generations*-spørgsmål i relation til mellemkirkeligt engagement.

Kommunikation

MKR indledte året med to trykte udgivelser. Et refleksionsoplæg om offentlighedsteologi kaldet "Politik kommer ikke af ingenting. Hvordan indgår kristendom i samtalen om det fælles bedste?", som præsenteredes ved en høring på Christiansborg i januar 2020, samt inspirationshæftet "Verdensmålene i lyset af den kristne tro." Verdensmålsbogen er oversat og tilpasset efter norsk forlæg og er udgivet sammen med Folkekirkens Nødhjælp, Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling og ADRA Danmark.

MKR's kommunikation har dog langt overvejende været digital, dels i form af øget brug af digitale medier (Facebook, Twitter og Instagram) samt jævnlige podcasts om offentlighedsteologi. I mangel af fysiske samlinger har webinar-formatet fungeret godt som korte informative sessioner med et hovedoplæg og en moderatorstyret diskussion. Vores webinarer er blevet optaget og kan ligesom vores podcasts findes på vores Soundcloud konto og på Youtube.

Desuden er Folkekirkens mellemkirkelige Råd aktiv i folkekirkens uformelle kommunikationsnetværk og bidrager jævnligt med økumeniske og migrant-perspektiver når de store strategiske kommunikationslinjer skal lægges.

MKR har haft en del omtale i medierne, dels som ekspertkilde på diverse økumeniske anliggender, dels offentlig kritik af regeringens planlagte lovforslag om forbud mod udenlandske donationer og tvangsoversættelse af prædikener.

Sekretariat	
Sekretariatsleder	Birger Nygaard
Teologisk medarbejder / Økumeniske org.	Thorsten Rørbæk
Akademisk medarbejder / div. projekter	Jonas Adelin Jørgensen
Folkekirkens Mission / Migrantsamarbejde	Søren Dalsgaard, Anne Katrine Ebbesen
Kommunikation og projektledelse	Christian Arffmann
Økonomimedarbejder	Susanne Bak Knudsen
Studermedhjælper	Alice Møberg, Niels Nicolajsen Geil
Regnskabsassistance	Axel Schmidt
Hertil kommer eksterne ressourcepersoner, der på kort eller længere sigt bidrager med specialindsats på konkrete arbejdsområder.	

*Folkekirkens mellemkirkelige Råd
Rådsmødet 5. februar 2021*

*Mogens S. Mogensen
(formand)*

*Christian Roar Pedersen
(næstformand)*

*Niels Iver Juul
(kasserer)*

Hanna Broadbridge

Anne Reiter

Thomas Hornemann-Thielcke

Marianne Christiansen

Hanne Wolfsberg

Paneeraq S. Munk

Niels Nymann Eriksen

Ole Buchardt Olesen

Ingrid Lisby Schmidt

Peter Skov-Jakobsen